

Психологічні бар'єри створення та розширення господарської діяльності в нашій країні. Нестабільна економічна і політична ситуація в країні зумовлює невпевненість підприємців у стабільності ведення бізнесу, що стримує людей в інвестуванні власних коштів у створення нових підприємств та розширення існуючих. Негативний досвід банкрутства деяких великих банків України та неповернення депозитів фізичним особам змушує людей не довіряти власні кошти банківській системі, що пов'язано із зменшенням довіри до держави та психологічно впливає і на стримання вкладання власних коштів у господарську діяльність, в тому числі в розвиток малого бізнесу.

ОСНОВНІ ПОКАЗНИКИ ІНВЕСТИЦІЙНОЇ ПРИВАБЛИВОСТІ РЕГІОНУ

Алтуніна М.В.

Науковий керівник – Решетило В.П., д-р екон. наук, професор

Стабілізація економіки України тісно пов'язана із підвищенням ефективності інвестування. Обсяг інвестицій на нинішньому етапі економічного реформування досить обмежений. За цих умов підвищується відповідальність за вибір об'єктів інвестування, одним із критеріїв якого можуть виступати показники інвестиційної привабливості регіону. Під інвестиційною привабливістю розуміють надійне і своєчасне досягнення цілей інвестора на основі економічних результатів діяльності виробництва, в яке здійснюються інвестиції.

Інвестиційну привабливість найчастіше розглядають у двох аспектах: територіальному і галузевому. Актуальність територіального підходу зумовлюється тим, що кожен інвестиційний проект має конкретну спрямованість і з найбільшою ефективністю може бути реалізований у тих регіонах, де для цього є найкращі умови. Через це важливу роль у процесі обґрунтування стратегії інвестиційної діяльності фірми відіграють оцінка і прогнозування інвестиційної привабливості регіонів в цілому, промислових районів, агломерацій, вузлів та центрів.

Оцінювання інвестиційної привабливості територій набуло досить значного поширення у світовій практиці. У США регулярно публікуються індекси, що характеризують рейтинг штатів за різними критеріями і мають різну спрямованість: політичну, економічну, екологічну. Ряд відомих наукових центрів та інвестиційних компаній періоди-

чно публікують ранговий за ступенем інвестиційної привабливості перелік країн з метою орієнтації потенційних інвесторів.

Для оцінювання інвестиційної привабливості регіонів України та визначення їх рейтингу варто розглядати такі чинники, які є найбільш важливими для прийняття інвестиційних рішень: рівень економічного розвитку регіону, ринкова та фінансова інфраструктури, розвиток людських ресурсів, діяльність органів місцевої влади у сфері підприємства.

Ґрунтовна оцінка інвестиційної діяльності проведена недержавним аналітичним центром “Інститут Реформ”. У дослідженні представлено аналіз інвестиційної привабливості областей України у динаміці, одним із провідних чинників визначено інтенсивність ринкових змін у регіонах.

Ранжування та класифікацію регіонів України з позицій їх інвестиційної привабливості можна також проводити за показниками: кількості приватизованих підприємств, кредиторської заборгованості, доходів місцевих бюджетів, валових інвестицій у підприємства, обсягу промислової продукції, заборгованості по заробітній платі, номінальній заробітній платі, кількості безробітних, чисельності населення, статутним капіталом комерційних банків.

Інтегральний показник формується на основі узагальнених показників: рівень загальноекономічного розвитку регіону, рівень розвитку інвестиційної інфраструктури регіону, демографічна характеристика регіону, рівень розвитку ринкових відносин і комерційної інфраструктури регіону, рівень криміногенних, екологічних та інших ризиків.

При використанні інтегрального показника інвестиційної привабливості регіонів слід пам’ятати, що він дає лише узагальнену характеристику ефективності інвестицій у регіоні без достатнього урахування їхньої галузевої структури. У зв’язку з цим по кожній групі регіонів рекомендації можуть бути диференційовані за галузевими напрямками інвестування. Тому після вибору інвестором привабливого регіону основою встановлення напрямів капітальних вкладень є визначення тих галузей економіки, які мають найкращі перспективи розвитку і можуть забезпечити найвищий прибуток. Тобто, повинен обов’язково братися до уваги галузевий аспект інвестиційної привабливості.

Таким чином, інвестиційна привабливість визначається комплексом різноманітних чинників, перелік яких у різних дослідників дещо відрізняється. У результаті нормування чи стандартизації статистичних показників по обраних чинниках обчислюється багатомірний синтетичний показник, який і відображає інтегральний рівень інвестиційної привабливості окремої території.

Не зважаючи на певні відмінності у визначенні «статистичного наповнення» показника інвестиційної привабливості та методів його обчислення, різними авторами було отримано майже однакові результати. У всіх рейтингах інвестиційної привабливості регіонів України із значною перевагою у порівнянні з іншими виділяють трійку лідерів, або регіонів з високою інвестиційною привабливістю, – м. Київ, Харківську та Дніпропетровську області. Що ж стосується групи «аутсайдерів», або регіонів із низькою інвестиційною привабливістю, то це Тернопільська та Рівненська області. Проте, територія цих областей є надзвичайно неоднорідною у соціально-економічному відношенні, і у її межах є перспективні регіони, які можуть стати об'єктами інвестування.

На прийняття рішень у сфері інвестування значною мірою можуть впливати геостратегічні пріоритети, що визначені державною галузевою та регіональною політикою. В сучасних умовах України пріоритетним є формування внутрішнього ринку високих технологій, розвиток телекомунікацій та інформаційної інфраструктури, поглиблення реформ в аграрному секторі економіки, здійснення транспортної політики, модернізація туристичної та рекреаційної сфери.

ПРОБЛЕМИ ЗАЛУЧЕННЯ ІНОЗЕМНИХ ІНВЕСТИЦІЙ В РЕГІОНИ УКРАЇНИ

Жога А.С.

Науковий керівник – Решетило В.П., д-р екон. наук, професор

Україна має значні проблеми залучення іноземного капіталу. Традиційно до них відносять такі: політичну нестабільність, громіздке й недосконале законодавство і таку саму систему оподаткування (інвестиційний клімат), бюрократію та корупцію. За надійністю інвестування згідно різних оцінок Україна займає 143 місце серед 170 країн світу. Тому, в першу чергу постає питання про створення сприятливого інвестиційного клімату для вітчизняних та іноземних інвесторів. Звісно інвестор буде почуватися невпевнено, коли політичний курс країни змінюється майже щодня. Невідомо яку політику провадитиме нова влада, а слабка економіка України не завжди може запропонувати такі швидкі і високі прибутки, щоб ризикувати капіталом.

В Україну надзвичайно повільно надходять прямі іноземні інвестиції, їх сучасний обсяг аж ніяк не відповідає ні потребам вітчизняної економіки, ні потенціалу іноземних інвесторів. Звичайно, економіка України може виходити з кризового стану і структурно перебудовуватись за рахунок власних резервів, але за оцінкою деяких спеціалістів